

BERETNING 2014-2015

PARK- OG NATURFORVALTERNE

WWW.PARKOGNATUR.DK

PARK- OG NATURFORVALTERNE FORMANDENS BERETNING 2015

60 ÅR MED VIDENDELING OG INTERESSEVARETAGELSE

AF STADSGARTNER KIRSTEN LUND ANDERSEN, AALBORG KOMMUNE, FORMAND FOR PARK- OG NATURFORVALTERNE

Tidligere i 2015 lavede Park- og Naturforvalterne en undersøgelse af medlemmernes muligheder for at deltage i faglige aktiviteter, kurser og netværk uden for arbejdspladsen. Undersøgelsen bekræftede nogle af de formod-

ninger vi nok har haft i en periode: På en række arbejdspladser føler medlemmerne, at de er pressede med for mange opgaver og at der hverken er tid eller penge til at deltage i eksterne aktiviteter som kan bidrage til at vedligeholde viden og fagligt netværk. Vores holdning er, at det går ud over kvaliteten i opgaveløsningen og at manglende prioritering af disse muligheder i sidste ende også bliver dyrt for arbejdspladsen, for det fremmer hverken fastholdelse eller rekruttering. Én af vores vigtigste opgaver i denne tid er derfor at formidle, at kvalitet og effektivitet i opgaveløsningen kræver vedligeholdelse af faglig viden og et godt fagligt netværk. Og selvfølgelig skal vi som forening være klar med gode og relevante netværkstilbud til medlemmerne.

Når vi taler om interessevaretagelsen mere konkret, så drives denne jo i stor udstrækning af en række ansvarspersoner, der sikrer, at vores synspunkter og fagets interesser varetages i mange sammenhænge, fra Boyes Fond til Klunkildeudvalget. I denne beretning kan du bl.a. læse om dette arbejde og arbejdet i foreningens netværksgrupper.

Jeg vil også fremhæve de gode relationer vi har med en række aktører som vi på forskellig vis har interessefællesskab med. Danske Landskabsarkitekter er én vigtig samarbejdspartner; vi har forskellige roller, men har fx et godt samarbejde om Dansk Landskabspris og løbende udveksling af ideer og synspunkter. Tilsvarende har vi en god dialog med Friluftsrådet, der på mange felter er med til at sætte dagsordenen på park- og naturområdet. Nordeafondens projekt "Det gode liv i byen" er et andet eksempel på, at vi gennem netværksarbejdet har sat et fingeraftryk.

Internationalt er det klart, at det skandinaviske samarbejde med søsterforeningerne BPI i Norge og FSS i Sverige har høj prioritet. Vi har meget at lære af hinanden og vi driver projektet Nordic Green Space Award og afvikler sammen Nordisk Parkkongres, og har en

løbende og faglig dialog. Det er besluttet, at Nordisk Parkkongres i 2018 skal afholdes i Island. Yardstick og World Urban Parks er andre internationale sammenhænge, hvor vi deltager.

Vi er vel ret besat en lille forening og det kan til tider være vanskeligt at få "taletid" ud over de faglige kredse med de ressourcer vi har til rådighed, men det kan lykkes – nogen gange på uventet vis. Tidligere på året udsendte vi en pressemeddelelse om aftalen om tysk dåseparant med en positiv forventning om, at den vil betyde færre dåser i natur og vejgrøfter. Det satte en mængde historier i gang rundt i landet fra Aabenraa til Køge med fokus på park- og naturområdet. Vi har et godt samarbejde med fagbladene "Grønt Miljø" og "Teknik og Miljø", og det er med til løbende at give fokus på vores område. "Grønt Miljø" laver bl.a. en omfattende dækning af Danske Parkdage.

Året har også budt på en til tider ophedet politisk debat om byggeprojekter i strandbeskyttelseslinjen, der skal skabe vækst og fremme turisme. Den diskussion har også en vigtig parallel i byerne, hvor borgere og virksomheder på den ene side efterspørger grønne og rekreative muligheder, mens mange flytter til byerne og skaber efterspørgsel på boliger. Det giver et pres på de grønne områder som vi skal være med til at modstå.

Foreningen rundede d. 5. marts 2015 60 år. Det hele startede nemlig i 1955, hvor foreningen med navnet Stads & Kommune-gartnerforeningen blev stiftet. Foreningen blev siden til Kommunale Park- og Naturforvaltere og i 2014 til Park- og Naturforvalterne. Foreningens første 50 år er solidt beskrevet i "Historier om Stads & Kommunegartnerforeningen gennem 50 år. Den nyeste tid har mange nok i god erindring: Danske Parkdage er blevet en fast og vigtig aktivitet, ligesom både formelle og uformelle netværk og foreningens repræsentationer er basisaktiviteter. De sidste 10 år er også en periode, hvor arbejdsbetingelserne og opgaverne har ændret sig drastisk. Flere opgaver udliciteres og klimatilpasning, borgerinddragelse, samarbejde med frivillige er andre elementer som har fået stadig stigende betydning. Det kræver at vi udvikler os, men er også en gylden mulighed for at vi kan sikre, at vores område kan få en højere prioritering.

2014-2015

ÅRETS HOVEDAKTIVITETER

DANSKE PARKDAGE 2014

Danske Parkdage 2014 blev afholdt i Roskilde, der med kort varsel trådte til i stedet for Vordingborg, der måtte melde afbud. Placeringen i hovedstadsområdet gav mange deltagere og mulighed for at studerende fra uddannelsesinstitutionerne i hovedstadsområdet kunne deltage.

I 2014 blev Dansk Landskabspris præsenteret på Danske Parkdage og det gav for første gang i konferencens historie ministerbesøg, da kulturminister Marianne Jelved overrakte Dansk Landskabspris. Vi noterede, at der var stor ekstra stor interesse for den faglige dag og at evalueringen viser, at deltagerne sætter pris på, at der er plads til at man selv kan deltage i debatter og workshops og dette har vi prøvet at understøtte yderligere i årets udgave af konferencen.

I sammenhæng med Danske Parkdage er der temanummer i fagbladet Teknik og Miljø i august inden konferencen og Grønt Miljø følger op med en omfattende dækning efter konferencen.

DE STUDERENDE I FOKUS

De studerende var på mange måder i fokus på Danske Parkdage 2014; dels præsenterede 6 studerende deres projekter ved en postersession, dels deltog 45 studerende ved den faglige dag på Danske Parkdage. Postersessionen scorede godt i den evaluering som deltagerne har givet. Postersessionen gav med sin mere frie form også et fint rum for networking mellem deltagere fra det offentlige og private.

DANSKE PARKDAGE DE KOMMENDE ÅR

Det er aftalt, at Danske Parkdage afholdes i Frederikshavn i 2016 og Aarhus i 2017.

ÅRETS GRØNNE MEDLEM

I sammenhæng med Danske Parkdage udpeger foreningen "Årets Grønne Medlem". I 2014 gik hæderen til landskabsarkitekt Martin Tranholm Frøst, der bl.a. har været aktiv i arbejdet med at udvikle kvalitetsordningen "Nordic Green Space Award" og foreningens arbejde med frivillige. Udmærkelsen er med til at sætte fokus på det arbejde som ildsjæle i foreningen udfører.

NORDIC GREEN SPACE AWARD

I Danmark har vi i 2014 modtaget og behandlet to ansøgninger om Nordic Green Space Award, henholdsvis Vognsbølparken i Esbjerg og Mindeparken i Aarhus. Begge steder blev tildelt udmærkelsen. Der har været afholdt events begge steder, der har givet politisk opmærksomhed og pressedækningen har været god. Arrangementerne har således levet op til nogle af de målsætninger, der er med kvalitetsordningen. I 2015 ser det i skrivende stund ikke ud til, at der kommer ansøgninger i Danmark, på trods af diverse opfordringer og artikelskriverier. Vi vurderer, at det er en kombination af, at forvaltningerne ikke har haft overskud til at lave en ansøgning og at vi ikke har været gode nok til at formidle perspektiverne ved at modtage en Nordic Green Space Award.

Nordic Green Space Award er som bekendt et fælles skandinavisk projekt og der er i øjeblikket 12 parker og grønne områder, der har modtaget udmærkelsen, heraf 6 i Danmark.

Der er ansøgningsfrister til Nordic Green Space Award to gange om året, henholdsvis d.15. januar og d. 15. maj, således at bedømmelser kan holdes i sommerhalvåret.

VINTERMØDE 2015

Vintermødet har status som én af foreningens hovedaktiviteter og har tidligere været afholdt både som 2-dages arrangement og 1-dags arrangement. I 2014 måtte vintermødet desværre aflyses på grund af for få tilmeldte. Planlægningen af Vintermødet 2016 er sat i gang, så vi kan markedsføre arrangementet tidligt.

DANSK LANDSKABSPRIS

Dansk Landskabspris 2014 blev uddelt i forbindelse med Danske Parkdage i Roskilde og her var det lykkedes at få kulturminister Marianne Jelved til at overrække prisen.

Dansk Landskabspris 2014 gik til Vestervang Fritidshjem på Vesterbro i København for en innovativ taghave. "Den lille Landskabspris" gik til Mariaparken og Vejle Kommune.

Prisen uddeles i et samarbejde mellem DL, Danske Ark og Park- og Naturforvalterne. Prisen har nu været uddelt 6 gange og aftalen om at uddele prisen er i 2014 fornyet mellem de tre foreninger og samtidigt er det aftalt, at prisen fast administreres af DL. Der er enighed om, at der skal arbejdes med at skabe mere opmærksomhed om prisen, der næste gang skal uddeles i januar 2016.

NETVÆRKSGRUPPER OG MØDER

I en årrække har der "i princippet" været en række netværksgrupper i foreningen. Som altid er netværksgrupperne dog afhængige af ildsjæle og aktiviteten afspejler mængden af ildsjæle.

På Sjælland er staudenetværket blevet veletableret og der er afholdt en række møder, ligesom der er afholdt de første arrangementer om naturpleje (også på Sjælland). Der har været afholdt et pænt besøgt møde i Brandts Have i Gentofte og et møde i Geografisk Have i Kolding.

Omkring opskriften på netværksmøderne:

"Opskriften er egentlig enkel; vi finder frem til de faglige ildsjæle, der har spidskompetencer og erfaringer med stauder i det offentlige rum og gerne vil vise deres steder frem og fortælle. Og så inviterer vi medlemmerne til at møde op, typisk sidst på eftermiddagen, så arrangementet ligger lige på kanten mellem arbejde og fritid. Varigheden er typisk et par timer, så det er ikke noget, der vælter arbejdsdagen," fortæller bestyrelsesmedlem Hans Ove Pedersen om konceptet for staudegruppemøderne.

Park- og Naturforvalterne støtter netværksarrangementerne med markedsføring og et lille traktament. Det er gratis for medlemmer af foreningen at deltage i netværksmøderne

EKSTERNT SAMARBEJDE

Internationalt samarbejde World Urban Parks/ Ifpra

Foreningen deltager i det internationale samarbejde i "World Urban Parks", tidl. IFPRA,. Læs mere på www.worldurbanparks.org

NORDISK SAMARBEJDE

Det nordiske samarbejde realiseres bl.a. ved afholdelse af Nordisk Parkkongres (Malmø 2014 og i Island i 2018), samt igennem samarbejdet i Nordic Green Space Award.

SAMARBEJDE MED KTC

Der henvises til KTC's egen hjemmeside www.ktc.dk, hvis du ønsker at skaffe dig overblik over, hvordan arbejdet er struktureret. Foreningen er repræsenteret i faggruppen Natur & Overfladevand. Foreningen benytter stadig KTCs fagblad Teknik & Miljø som medlemsblad og igen i 2015 er der et særligt temanummer om park og landskab op til Danske Parkdage.

SAMARBEJDE MED SKOV & LANDSKAB

Foreningen er repræsenteret i bestyrelsen for Skov & Landskab og i Det rådgivende Udvalg for Park & Landskab.

SAMARBEJDE MED DL

Foreningen har tæt kontakt med DL, bl.a. drøftes løbende væsentlige spørgsmål af fælles interesse, ligesom man samarbejder om Dansk Landskabspris.

FAKTA OM FORENINGEN

BESTYRELSEN 2015-2015

VALGT	PÅ VALG	BESTYRELSEN BESTÅR AF:		
2014	2016	Kirsten Lund Andersen	formand	Aalborg Kommune
2013	2015	Steen Himmer	medlem	Gentofte Kommune
2013	2015	Tine Meide Kierkegaard	kasserer	Kolding Kommune
2013	2015	Karsten Linding	medlem	Ballerup Kommune
2014	2016	Hans Ove Pedersen	medlem	Pens., tidl. LTK
2013	2015	Henriette Lunn Vonsbæk	medlem	Københavns Kommune
2014	2016	Mette Esbjerg Jørgensen	næstfmd.	Esbjerg Kommune
2014	2015	Christina Kastrup Madsen	suppleant	Furesø Kommune
2014	2015	Kirsten Høi	suppleant	Herlev Kommune

Der har i perioden været afholdt 4 bestyrelsesmøder og en generalforsamling.

ØKONOMI OG SEKRETARIAT

Fyns Erhvervsrevision (Gitte Knudsen) har fortsat ansvaret for foreningens daglige økonomiske aktiviteter, herunder regnskabet.

Bestyrelsesmedlem Hans Ove Pedersen varetager opgaverne vedrørende medlemsadministration og er i øvrigt involveret i mange af foreningens aktiviteter.

Sekretariatet drives for foreningen af Michael Nørsgaard, der desuden udfører koordinerings- og kommunikationsopgaver i regi af Nordic Green Space Award.

Det er besluttet at styrke sekretariatet med en studentermedhjælp, primært med henblik på at styrke erfaringsudveksling og tilstedeværelse på sociale medier. Opslag har deadline 25.8 2015.

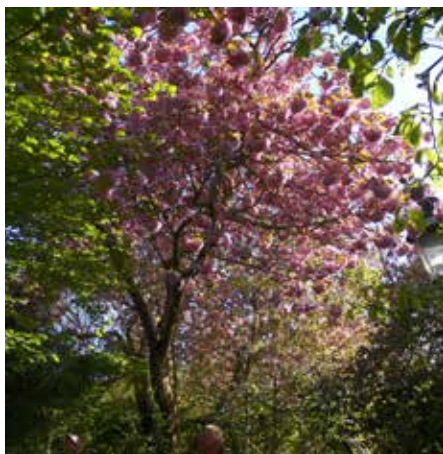
KONTINGENT

Medlemskab af foreningen kan ske ved, at man er personligt medlem og betaler et personligt medlemskontingent. Der kan opnås rabat ved 3 eller flere medlemmer fra den samme organisation.

INFORMATION OG ERFARINGSUDVEKSLING

Aktiviteten med nyhedsbreve er fortsat, og der er i perioden udsendt 21 mail-nyhedsbreve ved brug af Mailchimp. Typisk henviser nyhedsbreve til hjemmesiden, hvor der kan findes yderligere informationer. Fra statistikken kan vi se, at mellem 55 og 65 % af medlemmerne åbner og læser nyhedsbrevene. Besøg på hjemmesiden følger nyhedsbreve. Der efterlyses løbende indlæg fra medlemmerne til nyhedsbreve og hjemmeside og alle er velkomne

til at indsende bidrag til kommende nyhedsbreve; det kan være stort og småt, debat og faglige indlæg, der kan have interesse for kollegaerne. Bestyrelsen vil til stadighed have fokus på, at foreningen få mest muligt relevant information ud til medlemmerne via nyhedsbreve, hjemmeside og medlemsbladet Teknik og Miljø.

PRESSEOMTALE

Foreningen har i perioden fået bragt en række indlæg i fagbladene; bl.a. om holdninger til dåsepant, hvilket har givet pæn presseomtale. Ligeledes er der bragt en række artikler i fagbladene.

HJEMMESIDEN

Ny hjemmeside har været forsinket, men er i luften dette efterår.

MEDLEMSSTATUS

Foreningen har i beretningsåret 2014-2015 fået 17 nye medlemmer og 21 har meldt sig ud af foreningen. En lille tilbagegang på 3 medlemmer siden sidste år, idet foreningen i alt har 208 medlemmer på generalforsamlingsdagen. Udmeldelser beror primært på pensioneringer, omorganiseringer, besparelser og privatiseringer.

Medlemstallet er dog samlet set steget pænt siden 1.1 2010, hvor der var 180 medlemmer. Medlemmerne er fordelt på kommunale medlemmer, pensionistmedlemmer, medlemmer fra forsknings- og undervisningsinstitutioner, nordiske medlemskaber og to associerede medlemskaber. Foreningen er repræsenteret i 74 kommuner, heraf en norsk kommune.

BERETNINGER FRA UDVALG, REPRÆSENTATIONER M.V.

ÅRSBERETNING PN'S STAUDENETVÆRK

V. KARSTEN LINDING OG HANS OVE PEDERSEN

I foråret 2013 blev netværket dannet i forbindelse med et besøg hos Anne Stine Stauder og netværket har siden virket for anvendelse af stauder i det offentlige rum. Der har dels været besigtiget stauder i offentligt regi, dels har der været flere besøg i stauderplanteskoler for at se på forskellige anvendelige stauder til vores brug. I den forbindelse er deltagerne kommet i kontakt med flere stauder-kendere som professionelt producerer og sælger stauder, og som virker som rådgivere for projekterende, der anvender staudernes kvaliteter i større sammenhænge.

Staudenetværket har indenfor det seneste år besøgt følgende steder:

- I august besøgte vi det staudebed der blev plantet på Brønshøj Torv i 2012, som var en omformning af et sammengroet rosenbed. Det led af opmærksomhedsmangel og mangel på gartnerisk pleje. Fra et hævet rosenbed til et hævet bed med vilde stauder fra prærien, herunder en del solitære græsser. Lærke Knudsen fra Københavns Kommune fortalte om processen og Overdam Planteskole gennemgik de enkelte sorter og gav gode råd om plantevalg m.m.. Derefter så vi på traditionelle staudebede i den gamle rytterskoles have bag torvet. Her står frivillige for pasning af staudebedene.
- I september så vi biotopbedet på Blegdamsvej. Vilde danske arter plantet midt i den Københavnske trafik. Her brydes meningene om, hvad der kan lade sig gøre. Både ansatte og deltagere deltog i en livlig debat. En jysk biolog og leverandør af danske planter fortalte og viste frem. Tankevækkende at kunne opleve ægte natur midt i København.
- I Fælledparken viste GHB-tegnestuen deres kunnen med plantninger i særlige tenformede plantebede med stauder, buske og træer. En oplevelse var det at sidde på de brede betonkanter og kigge ud over søen med springvandet.
- Sidst i september trodsede en lille sluttet skare rusk og regn og mødte op til et staudearrangement i Ballerup. Her så vi på prydgæsser på rådhusforpladsen og flere nye staudeplantninger i Ballerup bymidte og diskuterede problemer og muligheder på lokaliteter hvor vi kommunen stod over for at skulle etablere nye plantninger. Julie Andersen og Karsten Linding fra Ballerup Kommune viste rundt.
- Først i oktober besøgte vi Overdam Planteskole ved Poul Holm Petersen og så på overdådige græsser der svajede om næsen på os i den frodige mosebund. Udover produktionsarealerne besøgte vi planteskolens udstillingshave, hvor vi ad små stier blev ledt rundt mellem forskellige plantesammensætninger og så eksempler på planternes mange forskellige bladformer og farver. Et nyt sortiment blev vist frem. Vedligeholdelsen var til at overse. Fin afslutning på året i det gamle drivhus med osteanretning.
- Først i maj fremviste hortonom Aiah Noack os mange spiselige stauder i hendes naturplanteudsalg i Tåstrup. Hun arbejder økologisk/giffrit men er ikke godkendt økologisk. Der blev afslutningsvis serveres friske urter som smagsprøve. Aiah er økonomisk ansvarlig for <http://naturplanteskolen.dk>
- Netværket indledte 2015-sæsonen med et besøg hos staudegartner Arne Jensen i Hedehusene i begyndelsen af juni. Han fremviste stauder i egen planteskole og var god til at fortælle om stauder. For tre år siden har Arne Jensen udarbejdet et udvalg af ca. 120 forskellige stauder og græsser, som især vil være velegnet til offentlige anlæg med et forholdsvist lavt plejeniveau. Netop det lave pasningsniveau er interessant for landskabsarkitekter og kommunalforvaltere. Arne Jensen lægger især vægt på planternes frodighed.
- Først i juni besøgte vi desuden Åke Sandö der bor ved Nymosen i Vangede. Han har forstået at rendyrke flere forskellige former for orkidéer i egen have eller ganske nær derved. 5 forskellige arter havde han fundet og opelsket. Nogle af dem stod under trængte kår i den nærvedliggende Nymose, hvor de var truet af overvoksning af Skræpper og tagrør. Besøget viste, at et vist kulturelt pres fremmer bestanden og størrelsen af individerne.

- Senere i juni så vi på ny staudeplantninger i Ballerup Kommune. Vi startede i kommunens nyeste bykvarter Søndergård ved Måløv station. Her har det grønne været i centrum lige fra starten – i første omgang med vægt på plantning af allétræer - men nu hvor kvarteret er ved at være udbygget skal der arbejdes mere detaljeret med frodigheden i de grønne områder og her får stauderne en vigtig rolle. Vi så på allerede etablerede plantninger og drøftede ideerne for de kommende plantninger. Efterfølgende så vi på etablerede staudeplantninger i Ballerup bymidte.

Der planlægges p.t. en tur til de omfattende staudeplantninger i Vordingborg.

Staudenetværket er primært netværk på Sjælland, men vi bistår gerne med erfaringer og ideer, hvis nogle vil gribe initiativet i andre dele af landet.

DANSK BYPLAN-LABORATORIUM

V/ PIA HERTZ

I løbet af 2014 blev 3 større projekter afsluttet, Modellandsbyen Skrumpelev, Ældre og udkant samt Servicetilpasning. Alle projekterne har sat fokus på udfordringerne i de mindre byer, og har resulteret i en bred debat samt et nyt dansk ord, "Vejkantsby", som kendetegnende for byer udviklet omkring en hovedvej med de særlige udfordringer, dette kræver. Der foreligger rapporter om alle projekterne, de 2 sidste i et samarbejde med SBI.

Der blev igangsat nye projekter i 2014, herunder "Nye øjne på provinsbyerne". Disse byer danner rammen for mange menneskers hverdagsliv, og har stigende udfordringer i forhold til ændrede detailhandelsmønstre, ændringer i demografien, manglende arbejdspladser mv. Projektet gennemføres i et tæt samarbejde med 10 forskellige kommuner. Det er tanken at udvikle og afprøve strategier og redskaber ved planlægningen. Byplanmødet tema for 2016 vil således også blive "Den regionale by".

"Sæt strøm på dit kvarter" er et andet igangværende projekt. Cases lægges løbende på Byplanlaboratoriets hjemmeside, så alle interesserede kan følge med i dette aktuelle emne. Projektets produkt bliver bl.a. 10 eksempler på smarte løsninger i forbindelse med borgerinddragelse. Der indhentes også erfaringer fra udlandet og internationale forskere. Projektet forventes afsluttet i 2015.

Byplanmødet blev afholdt i Herning, som har meget at byde på også indenfor vores fagområde. Dansk Byplanpris gik i 2014 til Odense kommune for deres strategi, "Fra stor dansk by til dansk storby". I forbindelse med prisen fik de 3 nominerede hver en stand, hvor deltagerne kunne diskutere projekterne og stemme. Det overvejes, om der også skal være en "publikumspris". Som et helt nyt tiltag deltog Dansk Byplanlaboratorium på Folkemødet på Bornholm i 2014. Emner var bl.a. landsbyer, yderområder samt forankring af områdefornyelsen. Det vurderes, at deltagelse kan skabe større netværk og er en god måde til at kunne indgå i den politiske debat - så det forventes, at dette fortsætter i 2015.

Der udkom 4 numre af Byplannyt i 2014, og det forventes, at 2015 bliver sidste år, hvor Byplanlaboratoriet støtter udgivelsen. Det er bestyrelsens opfattelse, at der er for få læsere i forhold til de ressourcer, der bruges. Der satses dog fortsat på at udgive Byplan Nyt med aktuelt stof.

Kurser er en vigtig del af Byplanlaboratoriets arbejde, og der er stadig interesse for mange af de traditionelle kurser om byplan. Der er dog også kommet nye til bl.a. "Klimatilpasning og innovation af steder", som kan være aktuelt for vores fag.

Gennem de sidste år har bestyrelsen drøftet foreningens fremtidige strategi. Der er opnået enighed om, at Byplanlaboratoriet i 2017 skal være

- Et frit og uafhængigt laboratorium
- Altid et skridt foran
- Et mødested for fagfolk og beslutningstagere

Der blev afholdt repræsentantskabsmøde den 21. maj 2015, hvor foreningen var repræsenteret.

ÅRSBERETNING FOR FONDEN FOR TRÆER OG MILJØ

V. HANS OVE PEDERSEN

KPN er repræsenteret ved undertegnede på fondens årsmøde, der i 2015 afholdtes i maj på Jagt og Skovbrugsmuseet i Hørsholm. Fonden er en udløber af Dansk Dendrologisk Forening og det er årsagen til at årsskriftet i år er samlet med fondens årsskrift i en række gode artikler om Træer i 40 år. Fondens hjemmeside: www.fondenfortraeerogmiljoe.dk/

Formanden Karen Richardsson aflagde beretning om fonden i det foregående år, hvor økonomien fortsat er kølig som følge af krisen. Der er derfor ikke givet tilskud til træplantninger nogen steder i 2014. Fonden råder over aktier og obligationer, hvis afkast giver grundlag for bl.a. sekretariat. Sekretæren meddelte, at nu gik hun af og der må findes en anden.

Endvidere drives Gerlevparken i Frederikssund Kommune. Parken har i dag en aktiv venneforening og parken drives af frivillige med et lille tilskud fra kommunen. Parken indeholder en enestående ro-sensamling, en samling af mange tjørn og andre skovtræer. Parken regnes for et yderst attraktivt besøgsmaal for hele regionen.

Da stedet ligger tæt på Arboretet i Hørsholm, var der efterfølgende en rundvisning i arboretet ved professor Erik Dahl Kjær.

KARIN OG GEORG BOYE'S FOND

V PETER BJØRNO JENSEN

Efter tidligere professor på Landbohøjskolens landskabsarkitektuddannelse Georg Boye og hans hustru Karin Boye, er oprettet en fond der støtter landskabsarkitektstuderendes og yngre landskabsarkitekters studierejser og publikationsvirksomhed inden for fagområdet.

Ifølge fondens fundats skal Landskabsarkitekterne have deres baggrund i landskabsarkitektuddannelsen (nu Landskabsarkitektur) fra Landbohøjskolen (KVL) nu Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet under Københavns Universitet.

Fonden blev oprettet i 2006 og egenkapitalen skal sammen med afkastet være totalt udloddet i løbet af en 15 års periode fra fondets stiftelse, hvorefter fondet skal ophøre.

Fondsbestyrelsen består af

- Jette Abel (formand),
- Peter Bjørno Jensen fra Park- og Naturforvalterne,
- Charlotte Skibsted fra Danske Landskabsarkitekter og
- Søren Holgersen fra Danske Anlægsgartnere.

I år indkom der 12 ansøgninger, hvoraf 5 har modtaget støtte efter fondets formål. Der er i alt ydet støtte for 75.000 kr. Det lave støttebeløb skyldes det lave renteniveau.

Du kan læse mere om fonden og støttemuligheder på www.boyesfond.dk.

ÅRSBERETNING FOR G. N. BRANDTS HAVES VENNER

V. HANS OVE PEDERSEN

Brandts Haves Venner er en netværksgruppe som er dannet i 2006 og efter et besøg fra PN i indeværende år er medlemstallet nu 126 personer, hvoraf 54 er lokale bosiddende i Gentofte Kommune. Der er sket mange tiltag i haven, der medvirker til bevarelse, udvikling og formidling af Brandts Have. Det er målet at skabe tidsånd 1930, idet haven er anlagt i 1914 og således moden i udvikling på det tidspunkt hvor Brandts ansatte på tegnestuen, Aksel Andersen optegner haven med den kendte plan.

Lapidariet i forhaven er flyttet til et andet sted på kirkegården udført af gartnerne på kirkegården.

Ligeledes fældes de stokastiske hække der skjuler visse havedele og giver udsyn til indgangen fra kirkegårdens hovedsti. Asfaltstien fra hovedadgangen fra Ørnekulvej genoprettes med nyt slidlag og der nedromles en småstensbelægning, der giver asfalten et gruset udseende.

I 2014 giver Gentofte Kommune en bevilling på små 300.000 kr. til genopretningsarbejder, flisebelægninger og supplerende beplantning. Det resulterer i genanlæg af flisesti tværs over græshaven, en terrasse i baghaven og en markering af husets oprindelige placering. Fra huset til skulpturen anlægges en grussti i stedet for de hidtidige Anka-sten. Denne sti fortsættes med en friskæring af en oprindelig ølandssten belægning som på Mariebjerg Kirkegård. I adgangshaven plantes en kirsebær der kan bestøve et nyplantet kirsebærtræ af sorten Dønissens gule i baghaven, sammen med et blommetræ. I grøftehaven er fortovsfliserne rettet op af gartnerne og der er anlagt den ekstra siddeplads i grøftehaven som oprindeligt fotodokumenteret. Alt sammen noget der øger fortælle værdien.

Der blev lagt ca. 800 forårsløg af forskellige arter, herunder 500 små Porcelænshyacinther. Jane Schul aflægger besøg i haven og afstedkommer flere gode råd med hensyn til den gartneriske vedligeholdelse af bedene. Hun har tidligere navngivet kranstuljen i skovhaven, der blomstrede så smukt i juni-juli måned.

Der er nu genoptrykt en pjeces om haven, placeret i en folderkasse ved indgangen. Her kan de mange besøgende forsyne sig med en historie om have og vennekredsens bestræbelser for at opnå tidlige tiders frodighed. I juni måned blev igen afholdt arrangementet i 4 dage i forbindelse med Gentoftes Kultur og Festuge. En lokal yogainstruktør afholdt igen seancen Yoga i pagt med Brandts Have. 70 lokale beboere kom på besøg i dage med både regnvejr og solskin. Der har været mange samlinger i haven med havearbejde og kaffedrikning. Facebook-siden fremviser 140 likes.

FRILUFTSRÅDET

V. THOMAS THINGHUUS OG HANS OVE PEDERSEN

FRILUFTSKOMMUNE

Friluftsrådets kampagne "Danmarks Friluftskommune" fortsatte i 2014 med et nyt tema: "Friluftsliv i sundhedsindsatsen". Kolding Kommune vandt æren og kr. 250.000 til et friluftsprøjt. I finalen var Kolding i tæt konkurrence med Vordingborg og Næstved Kommuner.

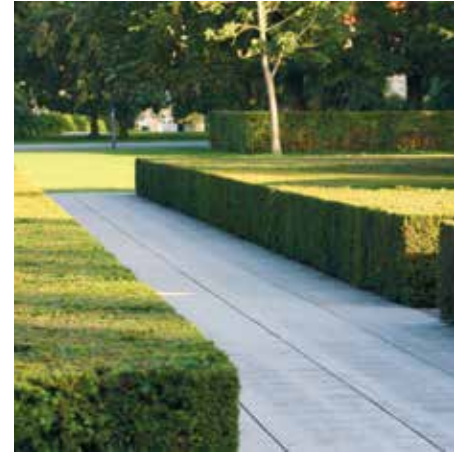
I 2015 er temaet "Friluftsliv i klimatilpassningsindsatsen" for at sætte fokus på kommunernes tværfaglige samarbejde på klimaområdet og en vinder udpeges i august.

Idékatalog til de forskellige temaer kan hentes på Friluftsrådets hjemmeside.

NATURPARKER

På Kirstens vegne var vi repræsenteret ved Friluftsrådets møder om evt. godkendelse af Danske Naturparkprojekter. Der er nu godkendt 7 naturparker og yderligere 5 er under udarbejdelse og godkendelse (pilotprojekter). De senest godkendte er: Åmosen ved Kalundborg også kaldet "Skjoldungernes land" efter et flot planarbejde. Naturparken omfatter det enestående fjordlandskab

ved Roskilde Fjord, de store skovområder ved Hvalsø og det unikke kulturlandskab omkring Lejre. Derudover Naturpark Vesterhavet ved Varde, Naturpark Maribosøerne og Naturpark Amager.

Rådet forsøger at kvalificere ordningen yderligere, men de bærende tiltag i ordningen er:

Danske Naturparker guider befolkning og naturgæster til at finde landskaber og naturområder med stor landskabelig skønhed, naturrigdom og kulturhistorisk værdi, med gode faciliteter og formidling for både børn og voksne.

PLANLOV OG KYSTBESKYTTELSE

Friluftsrådet ønsker ikke at planloven ændres, for at sætte vækst i turismen. Det er netop naturen turisterne kommer efter. Der er stor bekymring for at "sælge ud af arvesølvet", for kortsigtede gevinster. Naturen vil ikke kunne genskabes.

DEFINITION AF BYNATUR

I erkendelse af, at byerne i øjeblikket fortættes, er det vigtigt at være bevidst om de behov som byernes borgere har når de lever og færdes i byerne. For os er der ingen tvivl om, at der er behov for natur i byerne. S. I. Andersson sagde en gang, at der i bymæssig bebyggelse burde være tilrettelagt natur til bymenneskers behov. Drøftelserne med mange af rådets medlemmer afstedkom følgende definition:

BYNATUR

En bred betegnelse for alle naturelementer i byen. Dermed regnes også enkeltstående elementer såsom vejtræer, hække og blomsterbede og fauna, der er tilpasset bymiljøet, som bynatur.

Endvidere anbefales arenaer til friluftsliv som en samlet betegnelse for de geografiske steder i byen, som anvendes til udøvelse af friluftsliv. Der vil i hovedreglen indgå elementer af bynatur i disse arenaer.

Blå og grønne korridorer skal dels modvirke fragmentering af bynaturen og dels fungere som forbindelseslinjer mellem de enkelte arenaer for byfriluftsliv.

BLÅ FLAG

Friluftsrådet har haft problemer med administrationen af Blå Flag. En ny EU-befordret regel om færdsel med hunde ved ordningen betød, at det ikke længere var tilladt at lade hunde bade på steder med ordningens flag. Det afstedkom skarpe reaktioner fra en række kommuner, herunder specielt nordjyske med de brede og udbredte strandområder hvor kommunerne ikke ville indordne sig under reglen af hensyn til bl.a. tyske feriegæster. Af hensyn til disse hundeelskende turister op sagde nogle kommuner ordningen som de selv betaler for og skal administrere.

FRØKILDEUDVALGET

V. STEEN HIMMER

Frøkildeudvalgets formål er, at medvirke til at fremskaffe landskabsplanter fra sunde, dyrkningssikre og arts karakteristiske frøkilder. Udvalget besigtiger og udpeger velegnede frøkilder og arbejder for at udbrede kendskabet af dem. Frøkildeudvalget er bredt sammensat af repræsentanter fra en meget stor del af den grønne sektor (uddannelses- og forskningsinstitutionerne, erhvervsinteresser og interesseforeninger m.fl.). Frøkilder kan ses i den opdaterede liste over kårede, udpegede og fremavlede frøkilder på www.froekilder.dk.

Årsmødet 2015 afholdes i Odense den 30. september. Som en lektie fra sidste år er mødet koblet med et temaarrangement om skovrejsningsprojektet ved Elmelund / Odense. Der var kun 1 deltager udover bestyrelsen, og det er klart utilfredsstillende. Vi må konkludere, at årsmødet skal ligge sammen med et fagligt arrangement, hvis vi skal have andre end bestyrelsen til at deltage. Derfor var der enighed om, at det skulle sikres for 2014.

Naturstyrelsen administrerer www.plantevalg.dk. Her kan du få hjælp til ønskede planter ud fra en given jordbundstype, og forholdsom dræning, frostudsat, vindudsat samt formål. Der følger en artsbeskrivelse med, og hvilket kåret/udpeget materiale, der findes. Det er en meget fin database, der løbende opdateres efterhånden som det kårede materiale udvides/reduceres. Brug denne hjemmeside og kom gerne med kommentarer til Naturstyrelsen – så hjemmesiden kan blive endnu bedre.

WWW.PARKOGNATUR.DK